

Nr 33

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående anslag för budgetåret 1958/59 under statens allmänna fastighetsfond m. m., i vad propositionen avser utrikesdepartementets verksamhetsområde.

(1:a avd.)

Statens allmänna fastighetsfond

1:o) **Inköp, uppförande och iståndsättande av fastigheter för utrikesrepresentationen.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t beträffande kapitalbudgeten (bilaga 24, punkt 1, s. 1—4 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för den 3 januari 1958) föreslagit riksdagen att till ifrågakvarande ändamål för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 2 580 000 kronor.

Vid utgången av budgetåret 1956/57 förefanns å förevarande anslag en icke disponerad behållning av 2 077 000 kronor.

Sedan för budgetåret 1957/58 anvisats ett belopp av 2 465 000 kronor under detta anslag, stod följaktligen till Kungl. Maj:ts disposition den 1 juli 1957 för hithörande ändamål ett sammanlagt belopp om (2 077 000 + 2 465 000 =) 4 542 000 kronor. Av detta belopp har sedermera disponerats 2 000 000 kronor för den i 1957 års statsverksproposition berörda nybyggnaden i New Delhi. Vidare har reserverats 1 617 000 kronor för förvärv av beskickningsfastighet i Rio de Janeiro. Resterande medel (4 542 000 — 2 000 000 — 1 617 000 =) 925 000 kronor har tills vidare reserverats för i samma proposition berörda nybyggnad i Tokio. Med hänsyn till att någon reserv icke finnes för i övrigt angelägna fastighetsfrågor, räknar byggnadsstyrelsen med att de hitintills för Rio de Janeiro reserverade medlen, 1 617 000 kronor, kommer att behöva tagas i anspråk för andra ändamål.

För budgetåret 1958/59 beräknar styrelsen medelsbehovet för nybyggnaden i New Delhi till omkring 1 000 000 kronor. Därmed skulle för ifrågakvarande nybyggnad hitintills ha disponerats sammanlagt (500 000 + 2 000 000 + 1 000 000 =) 3 500 000 kronor eller samma belopp, som preliminärt angavs i 1956 års statsverksproposition. I vad avser nybyggnaden i Tokio kommer i statsverkspropositionen till 1957 års riksdag (bil. 24, s. 2) berörda entreprenadanbud att infordras under andra hälften av innevarande budgetår. Först sedan dessa anbud föreligger, kan totalkostnaden angivas. I avvaktan härpå bör för Tokio under budgetåret 1958/59 reserveras ett belopp

av 900 000 kronor. Byggnadsstyrelsen räknar med en anslagsfördelning på tre år.

Vad angår de i 1957 års statsverksproposition i övrigt berörda fastighetsfrågorna bör framhållas, att lokalfrågan för beskickningen i Prag, efter närmare undersökning på platsen, tills vidare ordnats genom fortsatt förhyrning. Även i Karachi och Berlin har lokalfrågan tills vidare kunnat lösas genom fortsatt förhyrning. Beträffande frågan om förvärv av beskickningsfastighet i Rio de Janeiro har något godtagbart objekt ännu ej kunnat uppträffa. Likaså återstår lösning av lokalfrågorna i Teheran och Paris. Beträffande Teheran har hyreskostnaderna under senare tid ökat i sådan omfattning, att en närmare utredning ansetts böra verkställas rörande förutsättningarna för uppförande av en nybyggnad. Vad avser Paris pågår en undersökning rörande möjligheterna att förvärva en lämplig tomt för uppförande av en ny beskickningsanläggning (se även prop. 1952: 152 s. 8).

Även andra behov kan bli aktuella under det närmaste budgetåret, varvid särskilt må nämnas iståndsättning av beskickningsfastigheten i Warszawa. I samband därmed bör genom tillbyggnad eller inköp av grannfastighet beskickningens behov av ytterligare kanslilokaler och personalbostäder tillgodoses.

Sedan kansliet för beskickningen i Bonn i sin helhet inrymts i en förhyrd fastighet därstädes, har förhandlingar upptagits rörande försäljning av den år 1951 förvärvade kanslifastigheten Ulmenallée 96 i Köln.

Som anmäldes i 1957 års statsverksproposition har byggnadsstyrelsen på uppdrag av utrikesdepartementet företagit en utredning rörande möjligheterna att utföra en beskickningsanläggning i Moskva.

Det har därvid befunnits angeläget att genom utförande av en beskickningsanläggning tillgodose beskickningens behov av såväl nya kanslilokaler som personalbostäder. Från sovjetisk sida har motsvarande önskemål, d. v. s. utförande av en sovjetisk beskickningsanläggning i Stockholm, samtidigt aktualiserats.

Med anledning härav har svenska och sovjetiska regeringarna preliminärt överenskommit att utbyta tomter och å desamma åt varandra utföra berörda anläggningar. Därvid förutsattes, att Sovjet ersätter svenska staten för den merkostnad, som uppkommer genom att den sovjetiska anläggningen i Stockholm förutses bli större än den svenska anläggningen i Moskva. Överenskommelsen har preciserats i ett förslag till avtal, vilket i särskild proposition avses skola föreläggas riksdagen för godkännande vid senare tillfälle. Genom nämnda överenskommelse beräknar byggnadsstyrelsen, att kostnaderna för en svensk beskickningsanläggning i Moskva kan avsevärt nedbringas. En preciserad kostnadsuppgift kan emellertid icke lämnas, förrän anläggningen detaljprojekterats. Projekterings- och byggnadstiden torde komma att utsträckas över de fyra närmaste budgetåren.

Kostnaderna för den svenska anläggningen i Moskva, som utföres genom Sovjetunionens försorg, förskottteras av Sovjet-regeringen med undantag för

de kostnader, som sammanhänger med från svensk sida utfört projekteringsarbete, svenska materialleveranser samt anlåtande av svensk arbetskraft.

Erforderliga medel för det utrednings- och projekteringsarbete, som i första hand kan ifrågakomma för budgetåret 1958/59, synes böra anvisas under detta anslag.

Kostnaderna för den sovjetiska anläggningen i Stockholm, som utföres genom Sveriges försorg, förskottas av svenska regeringen efter samma principer, som gäller för det sovjetiska åtagandet för den svenska anläggningen i Moskva.

För den sovjetiska anläggningen i Stockholm erfordras för budgetåret 1958/59 endast medel för rivning av byggnader å den för sovjetiska anläggningen avsedda tomten samt för sådana projekteringsarbeten, som skall utföras genom svensk försorg. Dessa kostnader torde få förskottas från detta anslag. Förskottsmedel för täckande av byggnadskostnaderna för den sovjetiska anläggningen torde, med början från och med budgetåret 1959/60, få ställas till förfogande från Fonden för förlag till statsverket.

Såsom framhållits i tidigare propositioner i ämnet, kan man vid beräkningen av medelsbehovet under ifrågavarande anslagstitel icke utgå från vissa konkreta förslag. Medelsanvisningen torde i stället få grundas på allmänna statsfinansiella bedömanden under beaktande av att Kungl. Maj:t bör ha medel till förfogande för ett rationellt genomförande av det fastighetsprogram, varom här är fråga. Det är uppenbart, att i det föregående angivna och eventuellt nytillkommande fastighetsfrågor tillsammans är av alltför betydande omfattning för att kunna lösas inom ramen för de anslag, som kan beräknas stå till förfogande under nästkommande budgetår. Med beaktande av anslagsbehovet för nybyggnaderna i New Delhi och Tokio samt förberedande åtgärder i anslutning till den svensk-sovjetiska uppgörelsen avseende beskickningsanläggningar föreslås, att förevarande investeringsanslag för budgetåret 1958/59 uppföres med ett belopp av 2 580 000 kronor.

Utskottet har vid granskning av de beräkningar, som ligga till grund för det nu äskade anslaget, funnit motiverat, att detsamma uppföres med av Kungl. Maj:t föreslaget belopp. Såsom förutsatts i 1952 års riksdagsbeslut i samband med det lämnade bemyndigandet för Kungl. Maj:t att inom ramen för anvisade medel inköpa, uppföra och iståndsätta fastigheter för utrikesrepresentationen bör Kungl. Maj:t jämväl för nästa års riksdag anmäla, vilka åtgärder som i här ifrågavarande avseenden vidtagits under det närmast förflutna budgetåret.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Inköp, uppförande och iståndsättande av fastigheter för utrikesrepresentationen* för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 2 580 000 kronor.

2:o) **Uppförande av kanslibyggnad för beskickningen i Oslo m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, s. 4) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 75 000 kronor.

För budgetåret 1955/56 har för ändamålet anvisats ett anslag av 600 000 kronor.

Det föreliggande förslaget avser merkostnader, som uppkommit till följd av ökade materialpriser och arbetslöner under tiden för byggnadsföretagets genomförande.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må till *Uppförande av kanslibyggnad för beskickningen i Oslo m. m.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 75 000 kronor.

3:o) **Modernisering av ekonomilokalerna inom sändebudsbostaden i Oslo.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3, s. 4) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 45 000 kronor.

De nuvarande ekonomilokalerna i sändebudsbostaden i Oslo är otidsenliga med hänsyn till såväl planering som inredning. Köket, som är beläget i källaren, bör sålunda flyttas till bottenvåningen för en ur arbetssynpunkt rationellare anslutning till matsalen och samtidigt förses med modern inredning. Likaså erfordras ny inredning av serveringsrum, matrum för anställd personal samt erforderliga förrådsutrymmen. Kostnaderna härför beräknar byggnadstyrelsen till 45 000 kronor.

Utskottet har icke något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Modernisering av ekonomilokalerna inom sändebudsbostaden i Oslo* för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 45 000 kronor.

Statens utlåningsfonder

4:o) **Utrikesförvaltningens lånefond.** Under erinran om att 1957 års riksdag beviljat en utökning av ifrågavarande fond med 50 000 kronor får utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, s. 4), innebärande att med hänsyn till föreliggande lånebehov fonden tillföres ytterligare 25 000 kronor, hemställa,

att riksdagen må till *Utrikesförvaltningens lånefond* för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 25 000 kronor.

Fonden för förlag till statsverket

5:o) **Vissa internationella organisationers rörelsefonder.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5, s. 5) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 150 000 kronor.

Till följd av en höjning av den svenska bidragskvoten till Unesco från 1,23 till 1,37 % föreligger behov av en ökad svensk insats i Unescos rörelsefond, vilken uppgår till 3 miljoner dollar. Svenska Unescorådet har med anledning härav i skrivelse den 30 juni 1957 gjort framställning om inbetalning till ifrågavarande rörelsefond av ytterligare 4 200 dollar. Statskontoret har lämnat framställningen utan erinran. Medel för detta ändamål torde böra anvisas under ett investeringsanslag med förut angiven benämning. Enligt vad chefen för handelsdepartementet under X huvudtiteln anfört (s. 105) torde under detta anslag vidare få beräknas medel till täckande av den svenska insatsen i det internationella atomenergiorganets rörelsefond, nämligen 28 000 dollar. Sammanlagt erfordras alltså 32 200 dollar. Emellertid har till Sverige genom tidigare nedsättningar av insatsen i Unescos rörelsefond återförts förutom 16 200 dollar, vilket såsom kapitalåterbetalning tillgodoförts fonden för förlag till statsverket, även ett belopp av 3 900 dollar, beträffande vilket någon återföring till fonden ännu icke ägt rum och som därför står till förfogande för en ökning av insatsen. Anslagsbehovet för nästa budgetår med avseende på de nämnda ändamålen kan därför anges till (32 200 — 3 900 =) 28 300 dollar eller i runt tal 150 000 kronor.

Utskottet. Med hänsyn till vad i ärendet anförts finner utskottet sig böra tillstyrka Kungl Maj:ts förslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Vissa internationella organisationers rörelsefonder* för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 150 000 kronor.

Stockholm den 21 februari 1958

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Närvarande: se under utlåtandet nr 34; dock att herr Aastrup deltagit i stället för herr Sundelin och herr Wedén i stället för fröken Liljedahl.